

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie komunikatu Komisji dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów - Szybkie połączenia internetowe dla Europy: najnowsze osiągnięcia w sektorze łączności elektronicznej

COM(2004) 61 final

(2005/C 120/05)

Dnia 29 marca 2004 r. Komisja Europejska, zgodnie z art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, podjęła decyzję o zasięgnięciu opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej

Sekcja ds. Transportu, Energii, Infrastruktury i Społeczeństwa Informacyjnego, odpowiedzialna za przygotowanie prac Komitetu na ten temat, wydała swoją opinię w dniu 5 października 2004 r. Sprawozdawcą był Thomas McDonogh.

Na 412. sesji plenarnej w dniach 27-28 października 2004 r. (posiedzenie z dn. 27 października 2004 r.) Komitet stosunkiem głosów 163 do 1, przy 3 głosach wstrzymujących się, przyjął następującą opinię:

1. Wprowadzenie

1.1 Komitet przyjmuje z zadowoleniem analizę i zalecenia zawarte w komunikacie Komisji COM(2004) 61 final - „Szybkie połączenia internetowe dla Europy: najnowsze osiągnięcia w sektorze łączności elektronicznej”. Jest to przenikliwe sprawozdanie na czasie; wyrażono w nim łącznie wizję strategiczną i wolę działania na rzecz ukierunkowania europejskiego sektora łączności elektronicznej w kolejnej fazie jego rozwoju.

1.2 W niniejszej opinii, która wyraża poparcie dla przeprowadzonej analizy i zasadniczych założeń komunikatu, skoncentrowano się także na dziedzinach będących przedmiotem szczególnej troski Komitetu.

2. Kontekst

2.1 W dniu 3 lutego 2004 r. Komisja przyjęła komunikat „Szybkie połączenia internetowe dla Europy: najnowsze osiągnięcia w sektorze łączności elektronicznej”. Komunikat stanowił odpowiedź na wniosek Rady Europejskiej z wiosny 2003 r. o sporządzenie sprawozdania dotyczącego najnowszych osiągnięć w przedmiotowym sektorze na posiedzenie Rady wiosną 2004 r. Dokument stanowi podsumowanie aktualnej sytuacji w sektorze łączności elektronicznej w Europie i jego wpływu na realizację strategii lizbońskiej, w tym zawiera analizę podstawowych czynników wpływających na przyszły rozwój. Stanowi on zarazem wezwanie do udzielenia politycznego poparcia działaniom niezbędnym do wspierania przyszłego rozwoju sektora.

2.2 W ramach strategii lizbońskiej technologie informatyczne i komunikacyjne (TIK) uznawane są za podstawowe motory wzrostu oraz zwiększania wydajności i konkurencyjności. Przyczyniają się one do poprawy zarówno wyników gospodarczych, jak i spójności społecznej. Komunikat podkreśla znaczenie sektora łączności elektronicznej - obejmującego zarówno segment usług, jak i wyposażenia - dla prawidłowego funkcjonowania gospodarki europejskiej oraz jego kluczową rolę we wzroście wydajności. Sektor ten odgrywa tak istotną rolę ze względu na swoje rozmiary, dynamikę oraz wpływ na prawie wszystkie pozostałe obszary działalności gospodarczej. Najnowsze dane wskazują, że miał

on największy udział we wzroście europejskiej wydajności pracy.

2.3 Pomimo żywiołowego wzrostu na początku lat dziewięćdziesiątych oraz ambicji strategii lizbońskiej, Europa znalazła się za USA i niektórymi państwami azjatyckimi, jeżeli chodzi o tempo wytwarzania oraz wykorzystanie technologii informatycznych i komunikacyjnych (TIK) ⁽¹⁾ i ten niedostateczny poziom inwestycji w sektorze TIK niekorzystnie wpływa na europejską konkurencyjność. Rozwój sektora łączności elektronicznej w najbliższych 18 miesiącach ma kluczowe znaczenie dla pomyślnej realizacji planu działania e-Europa 2005 oraz bardziej długofalowych celów strategii lizbońskiej. Sektor ten znajdował się w fazie szybkiego wzrostu pod koniec lat dziewięćdziesiątych, po czym nastąpiło gwałtowne załamanie w latach 2000 i 2001, które spowodowało, że Rada i Komisja zaczęły z uwagą śledzić rozwój sytuacji w sektorze komunikacji oraz sporządziły sprawozdanie na szczyt Rady Europejskiej wiosną 2003 r.

2.4 Po dwóch latach konsolidacji w sektorze, aktualne warunki zdają się sprzyjać powrotowi wyższego tempa rozwoju. Zdaniem Komisji, do takich warunków można zaliczyć lepszą sytuację finansową operatorów oraz stały wzrost dochodów z usług. Jednakże koniecznym warunkiem utrzymania stałego wzrostu sektora jest ożywienie wydatków kapitałowych oraz dalszy rozwój nowych, innowacyjnych usług.

2.5 Od tzw. „pęknięcia internetowej bańki mydlanej” operatorzy telekomunikacyjni obniżali wydatki kapitałowe w ramach realizacji planów konsolidacji. Aby cały sektor mógł ponownie wkroczyć na drogę wzrostu, konieczne jest ożywienie wydatków kapitałowych. Na poziom inwestycji będą wpływać poczynania rządów: stosowanie nowych ram regulacyjnych zapewni większą pewność prawną w zakresie inwestycji; stosowanie krajowych strategii w dziedzinie łączy szerokopasmowych zapewni szerszą dostępność; promowanie nowych usług i dostępność innowacyjnych treści pobudzi popyt, a usunięcie barier prawnych i technicznych ułatwi wprowadzenie na rynek sieci 3G (trzeciej generacji).

⁽¹⁾ Van Ark, B. and Mahony, O. (2003), *EU Productivity and Competitiveness: An Industry Perspective*, http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/competitiveness/doc/eu_competitiveness_a_sectoral_perspective.pdf.

Dlatego w komunikacie wyróżniono cztery priorytetowe dziedziny działania:

a) *Uregulowanie kwestii prawnych.* Spóźniona lub niewłaściwa transpozycja nowych ram prawnych w zakresie łączności elektronicznej przez Państwa Członkowskie hamuje konkurencję i wprowadza niepewność. Przeciwno wielu Państwom Członkowskim toczy się obecnie postępowanie o naruszenia z powodu niedopełnienia obowiązku transpozycji nowych aktów prawnych. Zapewnienie pełnej i efektywnej implementacji tych przepisów, zarówno przez obecne, jak i nowe Państwa Członkowskie, pozostaje priorytetowym celem na rok 2004. Należy także zadbać o to, by nowe przepisy były stosowane w jednolity sposób przez krajowe władze regulacyjne. Szczególne znaczenie będą tutaj odgrywać wspólne wytyczne dotyczące środków zaradczych, jakie można nałożyć na operatorów mających istotny wpływ na rynek, których przyjęcie przewidziano w późniejszym okresie tego roku. Powinny one pomóc instytucjom regulacyjnym w tworzeniu odpowiednich zachęt inwestycyjnych oraz w zapobieganiu nakładaniu na wschodzące rynki nieodpowiednich obowiązków.

b) *Zwiększanie dostępności łączy szerokopasmowych na obszarach o niedostatecznym zasięgu sieci.* Zgodnie z planem działania e-Europa, Państwa Członkowskie zobowiązały się do opublikowania krajowych strategii w dziedzinie łączy szerokopasmowych i wszystkie Państwa UE15, jak również szereg nowych państw przystępujących, to zrobiły. Szczególny nacisk należy położyć na określenie tych obszarów, które mogą znaleźć się na bocznym torze społeczeństwa informacyjnego ze względu na to, że nie występuje na nich popyt, który by – według stosowanych przez operatorów kryteriów opłacalności – uzasadniał wprowadzenie usług szerokopasmowego dostępu do Internetu. Pomocna może okazać się pomoc finansowa UE towarzysząca działaniom na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Dostępne są wytyczne na temat możliwych sposobów wykorzystywania funduszy strukturalnych na takich obszarach. Wymianę najlepszych praktyk i nowatorskich rozwiązań ułatwi stworzenie, w późniejszym okresie tego roku, forum na temat „przepaści cyfrowej” (ang. Digital Divide). Komisja przedstawi tego lata sprawozdanie na temat krajowych strategii.

c) *Pobudzanie popytu.* Chociaż większość gospodarstw domowych w UE może uzyskać dostęp do szerokopasmowego łącza, zdecydował się na to tylko niewielki procent z nich. Jak się wydaje największym problemem na rynku szerokopasmowych łączy nie jest wprowadzenie usługi ale jej późniejsze wykorzystywanie. Doświadczenia państw, gdzie szerokopasmowe łącza są najbardziej rozpowszechnione, wskazują na znaczenie efektywnej, opartej na sieciach konkurencji dla obniżenia cen i promowania innowacyjnych usług on-line. Znaczenie mogą mieć także działania podejmowane przez Państwa Członkowskie na rzecz pobudzenia popytu. Polegają one na promowaniu wykorzystania TIK w

coraz większej liczbie podstawowych usług - administracji lokalnej i centralnej, służbie zdrowia i edukacji - i przekształcenie ich w usługi świadczone on-line. Muszą temu towarzyszyć dalsze działania - na rzecz bezpieczeństwa, zarządzania prawami do danych cyfrowych oraz interoperacyjności poszczególnych usług i urzędów. Śródkresowy przegląd planu działania e-Europa 2005, który ma być ukończony tego lata, stwarza okazję do podjęcia dalszych działań wspierających.

d) *Pomyślnie wprowadzenie mobilnej łączności trzeciej generacji (3G)* W sprawozdaniu platformy mobilnej łączności i technologii (złożonej z najważniejszych podmiotów w sektorze) przedstawiono strategiczną wizję przyszłości usług mobilnej łączności, wskazując na szereg wyzwań natury handlowej i regulacyjnej. Ten konwergentny świat 3G, oparty na wymianie danych, będzie bardziej skomplikowany niż świat GSM oparty na użyciu głosu. Jeśli jego rozwój zostanie dobrze pokierowany, może to zapewnić dostęp do wielu atrakcyjnych usług oraz znaczące zwiększenie wydajności w UE. Komisja określiła swoje podejście do sektora łączności mobilnej w komunikacie z 30 czerwca br. ⁽¹⁾ i będzie nadal współpracować z zainteresowanymi podmiotami na rzecz określenia strategicznych priorytetów badawczych w dziedzinie mobilnej łączności.

2.6 Na szczycie Rady telekomunikacyjnej w dniach 8-9 marca 2004 r. w Brukseli, Rada podkreśliła polityczne zaangażowanie w realizację wynikających ze strategii lizbońskiej celów zrównoważonego wzrostu, tworzenia miejsc pracy i spójności społecznej, poprzez poparcie wezwań do działania zawartych w komunikacie [COM(2004) 61 final] oraz komunikacie e-Europa: *śródkresowe sprawozdanie* [COM(2004) 108 final].

Komentarze

3. Uwagi ogólne

3.1 Komunikat dotyczy szerokiej i skomplikowanej dziedziny o kluczowym znaczeniu dla wizji lizbońskiej - przemysłu łączności elektronicznej. W poprzednich latach Komitet wydał wiele opinii dotyczących różnych aspektów polityki w tym sektorze ⁽²⁾. Obecnie z zadowoleniem przyjmujemy możliwość przedstawienia uwag dotyczących ogólnego rozwoju przemysłu łączności elektronicznej, udostępniania szerokopasmowych łączy, rozwoju sektora mobilnej łączności oraz nowych ram regulacyjnych dla tego przemysłu.

3.2 Komisja wykonała doskonałą pracę, pomagając w opracowaniu i realizacji polityki wspierania rozwoju sektora łączności elektronicznej. Dzięki zdecydowanym działaniom podmiotów gospodarczych i społecznych realizujących swoje własne cele oraz przy silnym wsparciu politycznym ze strony Rady Ministrów, rządów krajowych i władz regionalnych, dziedzina ta stale i w szybkim tempie ewoluuje.

⁽¹⁾ COM(2004) 447 final *Mobilne usługi szerokopasmowe*.

⁽²⁾ Zob. Dz. U. C 169 z 16.06.1999, s. 30; Dz. U. C 368 z 20.12.1999, s. 51; Dz. U. C 14 z 16.01.2001, s. 35; Dz. U. C 123 z 25.04.2001, s. 61; Dz. U. C 123 z 25.04.2001, s. 36; Dz. U. C 139 z 11.05.2001, s. 15; Dz. U. C 311 z 07.02.2001, s. 19; Dz. U. C 48 z 21.02.2002, s. 33; Dz. U. C 48 z 21.02.2002, s. 27; Dz. U. C 221 z 17.09.2002, s. 22; Dz. U. C 241 z 07.10.2002, s. 119; Dz. U. C 61 z 14.03.2003, s. 32; Dz. U. C 61 z 14.03.2003, s. 184; Dz. U. C 220 z 16.09.2003, s. 33; Dz. U. C 220 z 16.09.2003, s. 36; Dz. U. C 80 z 30.03.2004, s. 66 i inne.

3.3 Komitet uważa, że ze względu na skomplikowany i dynamiczny charakter omawianej kwestii oraz jej znaczenie dla gospodarczego i społecznego rozwoju Unii, istotne jest stworzenie wszystkim zainteresowanym stronom możliwości regularnego wyrażania swojej opinii, co pozwoli na implementację bardziej kompletnej i zintegrowanej polityki. Komitet popiera zamiar Komisji, aby kontynuować współpracę z zainteresowanymi podmiotami na rzecz kształtowania polityki w takich dziedzinach jak: prawo własności intelektualnej, zarządzanie prawami do danych cyfrowych, kwestie zaufania i bezpieczeństwa, interoperacyjność i standaryzacja, zarządzanie zakresem częstotliwości oraz objęcie zasięgiem obszarów peryferyjnych i wiejskich. Komitet będzie nadal aktywnie interesował się tym sektorem i wszystkimi powyższymi kwestiami.

3.4 Komitet szczególnie popiera uwagi, jaką Komisja przywiązuje do potrzeby zapewnienia interoperacyjności i otwarcia na różnych poziomach technologii i usług: między urządzeniem a siecią, urządzeniem a urządzeniem, siecią a siecią oraz między treścią i/lub aplikacjami. Bez odpowiedniej interoperacyjności i otwarcia platform, rozwój masowego rynku nowych technologii będzie poważnie utrudniony.

3.5 Jak zaznaczono w pkt. 1.1, Komitet popiera komunikat oraz gratuluje Komisji doskonałej pracy, jaką wykonuje w tej dziedzinie. Dostrzegamy, że rozległe badania i konsultacje pozwoliły Komisji osiągnąć dobre rozeznanie w sektorze łączności elektronicznej oraz opracować politykę wspierającą silny i zrównoważony rozwój- dlatego wyrażamy stanowcze poparcie dla Planu działania e-Europa 2005 i popieramy realizację działań zalecanych w komunikacie COM(2004) 61 final.

3.6 Pragniemy podkreślić, że Komitet jest szczególnie zainteresowany kilkoma dziedzinami:

3.6.1 Ramy regulacyjne

3.6.1.1 Komitet z zadowoleniem przyjmuje nowe ramy regulacyjne dotyczące łączności elektronicznej, zapewniające większą przewidywalność, spójność i bardziej harmonijne podejście do sposobu funkcjonowania rynków w Unii. Większa pewność i przejrzystość wynikające z tych ram będą zachęcały do inwestowania w sektorze łączności elektronicznej oraz przyspieszą tempo konkurencji i wprowadzanie nowych, innowacyjnych usług.

3.6.1.2 Zgadza się z Komisją, że dla stworzenia żywiołowego i konkurencyjnego rynku, kluczowe znaczenie ma takie podejście do rozwoju opartej na infrastrukturze konkurencji po stronie podaźowej sektora łączności elektronicznej, które charakteryzować będzie neutralność technologiczna, otwartość norm i koordynacja. Komitet z zadowoleniem przyjmuje fakt, że nowe ramy regulacyjne zachęcają do uczciwej konkurencji między różnymi technologiami dostępowymi (łącza szerokopasmowe, 3G, telewizja cyfrowa etc.). Takie podejście obniży koszty sieci oraz ceny usług, a także oznaczać będzie łatwiejsze

korzystanie i większą mobilność dla klientów. Technologicznie neutralne i oparte na otwartej platformie podejście do sektora będzie także znacząco pobudzać popyt na usługi.

3.6.1.3 Dlatego z zadowoleniem przyjmujemy technologicznie neutralne podejście przyjęte w nowych ramach regulacyjnych w celu odzwierciedlenia konwergencji pomiędzy usługami stacjonarnymi a mobilnymi, treściami dostępnymi on-line a emitowanymi oraz całym wachlarzem różnych platform dostępowych. Pragniemy, by Komisja dopilnowała, aby wdrożenie interoperacyjnych platform nastąpiło zgodnie z dyrektywą ramową 2002/21/WE.

3.6.1.4 Warunkiem istnienia naprawę konkurencyjnego rynku usług jest konkurencja cenowa w zakresie usług przyłączenia domu lub lokalu klienta (pętla lokalna). Obecnie na większości rynków przeszkodę we wprowadzaniu nowych usług i obniżaniu cen stanowi fakt, że pętla lokalna kontrolowane są przez dominujących operatorów. Dlatego Komisja powinna stale sprawdzać, czy ramy regulacyjne są na wszystkich rynkach odpowiednie dla celów uwolnienia lokalnych pętli spod kontroli dominujących operatorów.

3.6.1.5 Komitet z ubolewaniem przyjmuje fakt, że Komisja zmuszona była do wszczęcia przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości postępowań o naruszenie przeciwko Państwowemu Członkowskim, ponieważ nie implementowały one nowych ram regulacyjnych. Wzywamy Komisję, by nadal czuwała nad pełną implementacją ram regulacyjnych we wszystkich Państwach Członkowskich, także nowo przyjętych.

3.6.1.6 Popieramy niedawno zawarte porozumienie Grupy Operatorów Europejskich w zakresie sposobu stosowania środków mających zaradzić problemom związanym z konkurencją na nowo otwartych rynkach łączności elektronicznej⁽¹⁾. Uznając, że celem ram regulacyjnych jest uproszczenie regulacji i wspieranie konkurencji, Komitet wzywa Komisję do zagwarantowania, że ramy będą implementowane w sposób, który pobudzi wschodzące rynki i usługi i nie przeszkodzi w ich rozwoju. Wzywamy Komisję do zbadania, czy środki zaradcze stosowane w przypadku naruszeń są właściwe i stosowane w sposób spójny w Państwach Członkowskich.

3.6.2 Rozwój połączeń szerokopasmowych

3.6.2.1 Powszechna, bezpieczna infrastruktura szerokopasmowa jest niezbędna dla rozwoju oraz świadczenia usług i używania aplikacji takich jak eHealth (e-Zdrowie), eBusiness (e-Biznes), eGovernment (e-Rząd) i eLearning (e-Kształcenie), co sprawia, że szerokopasmowy dostęp ma decydujące znaczenie dla europejskiego rozwoju i jakości życia w nadchodzących latach. Szerokopasmowy dostęp jest dobrem publicznym - medium, do którego dostęp powinien być prawem wszystkich obywateli UE. Zalecamy, by Komisja rozważyła dodanie dostępu szerokopasmowego do listy usług o charakterze powszechnym.

⁽¹⁾ http://erg.eu.int/doc/whatsnew/erg_0330rev1_remedies_common_position.pdf.

3.6.2.2 Plan działania e-Europa 2005 zawiera wezwanie do zapewnienia powszechnego dostępu do łączy szerokopasmowych i ich wykorzystywania do roku 2005 r., jednak mamy opóźnienia w realizacji naszych ambitnych celów. Jeżeli tempo wprowadzania łączy szerokopasmowych, zwłaszcza poza miejskimi centrami, nie ulegnie zwiększeniu, Unia nie osiągnie celów wyznaczonych w Barcelonie ⁽¹⁾.

3.6.2.3 Komitet przyjmuje z zadowoleniem fakt, że Państwa Członkowskie UE15 przedstawiły krajowe strategie wprowadzania łączy szerokopasmowych i odnotowuje, że nowe Państwa Członkowskie przedstawią własne strategie do końca 2004 r. Odnotowujemy, że Komisja wstępnie pozytywnie ocenia strategie ⁽²⁾ i oczekujemy na bardziej szczegółowe sprawozdanie w tej sprawie w czerwcu.

3.6.2.4 Jednakże nasze wątpliwości budzi definicja „łączy szerokopasmowego” używana w różnych opracowaniach i sprawozdaniach (np. łącze zapewniające połączenie z prędkością zaledwie 144 kbs jest określane jako „szerokopasmowe” w COCOM04-20 FINAL - sprawozdaniu, o którym mowa poniżej, to samo sprawozdanie zalicza także łączy 3G do ogólnej puli łączy szerokopasmowych we Włoszech, czego nie czyni w stosunku do pozostałych Państw Członkowskich). Wspomniany brak dokładnej definicji zmniejsza przejrzystość i użyteczność pojęcia „łączy szerokopasmowe” dla wszelkich rozważań. Wzywamy Komisję do ustanowienia precyzyjnej i wąskiej definicji prawnej pojęcia „łączy szerokopasmowe”, która będzie obowiązywać w Unii.

3.6.2.5 Nasze wątpliwości budzi także fakt, że statystyki zasięgu łączy szerokopasmowych nie obejmują jakości udostępnianych łączy. Wzywamy Komisję do uwzględnienia minimalnego standardu jakości połączenia w precyzyjnej definicji „łączy szerokopasmowego”. Dopiero w takim przypadku statystyki dotyczące łączy szerokopasmowych będą miarodajne.

3.6.2.6 Komitet zdaje sobie w pełni sprawę z potrzeby zasypania cyfrowej przepaści dzielącej Europę i szkodzącej jednostkom najmniej uprzywilejowanym i powszechności dostępu do sieci. Jakkolwiek uwzględniamy fakt, że Rada Ministrów poparła przesunięcie ciężaru działań z zapewniania połączeń na rozwój i efektywne wykorzystanie innowacyjnych usług, wyrażamy zaniepokojenie z powodu niewielkiego rozmachu i zasięgu działań na rzecz wprowadzania połączeń szerokopasmowych. Nasz szczególnie niepokój budzą nierówności pomiędzy niektórymi państwami i regionami wynikające z najnowszych statystyk dotyczących upowszechnienia łączy szerokopasmowych, przedstawionych przez komitet ds. łączności Komisji ⁽³⁾. W UE15, 20 % populacji europejskiej jest obecnie pozbawiona dostępu do łączy szerokopasmowych ze względu na niedostateczny zasięg sieci. Przyjmujemy z zadowoleniem fakt, że Komisja podkreśla w komunikacie potrzebę wprowadzania połączeń szerokopasmowych na obszarach o

niedostatecznym zasięgu odpowiedniej sieci. Wzywamy także Komisję, by podczas szczegółowego przeglądu krajowych strategii łączy szerokopasmowych, zwróciła szczególną uwagę na potrzebę zwiększenia zasięgu sieci szerokopasmowych, tak aby w krótkim czasie pokryły one całą Unię, oraz wskazywała w przyszłych sprawozdaniach obszary, na których występują braki w tej dziedzinie.

3.6.2.7 Popieramy inicjatywę Quick-Start („szybki start”) oraz udostępnienie funduszy strukturalnych na zapewnianie dostępu na obszarach wiejskich lub mniej atrakcyjnych z punktu widzenia opłacalności, jednakże pragniemy by Komisja ściśle czuwała nad implementacją krajowych strategii łączy szerokopasmowych Państw Członkowskich oraz koncentrowała się na tempie ich rozwoju, zasięgu i jakości.

3.6.2.8 Komitet wyraża ubolewanie, że komunikat Komisji traktuje tylko o geograficznej „przepaści cyfrowej” (obszary zaniedbane pod względem digitalizacji), a nie wspomina o finansowej „przepaści cyfrowej” (brak środków na opłacenie dostępu do sieci). Argument Komisji głoszący, że usługi szerokopasmowe polepszają warunki życia poprzez zmniejszanie odległości i ułatwienie dostępu do opieki zdrowotnej, oświaty i usług użyteczności publicznej, odnosi się nie tylko do obywateli odizolowanych geograficznie, lecz także do najbardziej ubogich.

3.6.2.9 Komitet uważa twierdzenie Komisji, iżby wszelka interwencja rządu zmierzająca do przeciwstawienia się „przepaści cyfrowej” musiała być przeprowadzana zgodnie z zasadami i prawami konkurencyjności, za błędne: mamy do czynienia z „przepaścią cyfrową”, ponieważ rynek nie jest zainteresowany populacją docelową. Niezbędne są zatem zlecenia na świadczenie usług publicznych, których udziela się oficjalnie i w których jasno podaje się, jakiego rodzaju są zobowiązania wynikające ze świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym.

3.6.3 Wprowadzenie i rozwój mobilnej łączności trzeciej generacji (3G)

3.6.3.1 Komitet z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie przez Komisję w październiku ubiegłego roku platformy mobilnej łączności i technologii, która skupia podmioty reprezentujące operatorów sieci komórkowych, producentów urządzeń i części oraz dostawców treści. Przyjmujemy także z zadowoleniem pierwsze sprawozdanie tej grupy ⁽⁴⁾, które zawiera 20 zaleceń w sprawie środków, jakie należy podjąć w celu wspierania i podtrzymywania procesu wprowadzania mobilnych sieci i usług w Europie - w tym działania dotyczące badań, norm, treści, bezpieczeństwa, zakresu częstotliwości, współpracy i regulacji międzynarodowej.

⁽⁴⁾ IP/04/23 3rd Wave Mobile for Europe.

⁽¹⁾ COM(2002) 263 final eEurope 2005: Powszechne społeczeństwo informacyjne.

⁽²⁾ IP/04/626 Szybkie połączenia dla Europy: Komisja ocenia krajowe strategie w dziedzinie łączy szerokopasmowych.

⁽³⁾ COCOM04-20 FINAL, dokument roboczy komitetu ds. łączności: Szerokopasmowy dostęp w UE: Sytuacja na dzień 1 stycznia 2004 r.

3.6.3.2 Przyjmujemy z zadowoleniem fakt, że zarówno w sprawozdaniu mobilnej platformy, jak i w deklaracjach Komisji, w odniesieniu do 3G nacisk kładzie się na zapewnienie bezpiecznego i zorientowanego na konsumenta środowiska, które pomoże uzyskać „zawsze i wszędzie” szybki dostęp do danych i usług rozrywkowych przy użyciu całego wachlarza urządzeń przystosowanych do korzystania z szerokopasmowego połączenia.

3.6.3.3 Komitet w pełni podziela pogląd wyrażony przez wszystkie strony, że przyjętym celem są otwarte, wzajemnie połączone sieci i interoperacyjność aplikacji i usług, oraz z zadowoleniem przyjmuje fakt, że mobilna platforma podjęła się przygotowania strategicznego programu badań na rzecz przyszłego bezprzewodowego świata w ramach 7. Ramowego Programu Badań.

3.6.3.4 Komitet chciałby, aby Komisja wykorzystwała wszystkie możliwe formy nacisku, by wprowadzenie nowych sieci 3G było łatwiejsze i bardziej rentowne. W szczególności Państwa Członkowskie muszą pomagać w szybkim pokonaniu przeszkód związanych z planowaniem i ochroną środowiska, które hamują wprowadzenie tej nowej, istotnej platformy.

3.6.3.5 Wyrażamy zaniepokojenie w związku z faktem, że uzyskanie koncesji na 3G w niektórych Państwach Członkowskich wiąże się ze znacznymi wydatkami po stronie operatorów, co może negatywnie wpłynąć na przyszłą strategię tych ostatnich. Pragnęlibyśmy, by Komisja przedstawiła w sposób szczegółowy swoją opinię w tej kwestii oraz zaproponowała środki, które mogłyby równoważyć negatywny wpływ tej sytuacji na strategię Unii w zakresie wprowadzania i wykorzystywania TIK.

3.6.3.6 W interesie konsumentów i efektywnego wykorzystania zasobów UE, chcielibyśmy, by Komisja rozważyła możliwość nałożenia na operatorów 3G, w stosownych przypadkach, obowiązku wzajemnego udostępniania posiadanej infrastruktury. Taka polityka umożliwiłaby szybsze uzyskanie dostępu, pozwoliła zmniejszyć negatywny wpływ na środowisko oraz obniżyłaby koszty świadczenia usługi. Odnotowujemy, że Komisja uważa, że niektórzy znacniejsi operatorzy sprzeciwiają się dzieleniu infrastruktury z przyczyn konkurencyjnych, jednakże uważamy, że interesy Unii jako całości powinny przeważać nad wąskimi, komercyjnymi motywami kilku operatorów.

3.6.3.7 Odnotowujemy, że mobilna platforma uważa, iż konieczne jest opracowanie nowych, ogólnych ram politycznych, aby odpowiednio rozstrzygnąć wszelkie kwestie związane z 3G. Grupa ma zebrać się ponownie w czerwcu i będziemy oczekiwać na obiecany przez Komisję komunikat w odpowiedzi na rezultaty czerwcowego posiedzenia.

3.6.4 Nowe usługi i pobudzenie popytu

3.6.4.1 Komisja wskazuje, że nawet na obszarach, gdzie dostępność łączności szerokopasmowej wynosi 90 %, popyt jest niski (średnio 12 %) i ma tendencję spadkową. Przyczyną są wysokie ceny, niska jakość i brak odpowiednio bogatej treści - klienci nie są wystarczająco zainteresowani korzystaniem z dostępu szerokopasmowego.

3.6.4.2 Wzbogacenie treści i zakresu usług w celu pobudzenia popytu na łącza szerokopasmowe postrzegane jest jako niezbędny warunek zwiększenia popytu na TIK, a tym samym konkurencyjności, wzrostu wydajności i zatrudnienia w Unii Europejskiej. W tym kontekście Komitet z zadowoleniem przyjmuje niedawny projekt Komisji dotyczący programu eContent-plus (2005-2008) ⁽¹⁾, którego celem jest stworzenie warunków dla szerszej dostępności i wykorzystywania danych cyfrowych.

3.6.4.3 Komitet uznaje, że pobudzenie popytu na łącza szerokopasmowe i sieci 3G, zapotrzebowanie na nowe, innowacyjne usługi, konkurencja i wprowadzanie sieci są ze sobą powiązane. Postęp w jednej dziedzinie wspiera postęp w innej. Mieliliśmy już okazję podjąć powyżej problemy dotyczące strony podaźowej; przyjmujemy także z zadowoleniem wszelkie inicjatywy ze strony Komisji, mające na celu promowanie rozwoju nowych i innowacyjnych usług, które pobudzają popyt ze strony konsumentów oraz pozwalają wykorzystać możliwości, które stwarzają nowe technologie i sieci.

3.6.4.4 Komitet uważa, że interoperacyjność sieci, platform i urządzeń stanowić będzie silny bodziec dla adaptacji i rozwoju usług. Wzywamy Komisję, by dążyła do interoperacyjności zarówno w dziedzinie ram regulacyjnych, jak i stosunkach z zainteresowanymi podmiotami w sektorze łączności elektronicznej.

3.6.4.5 Popieramy wezwanie Komisji skierowane do Państw Członkowskich, by utrzymały obecny rozmach we wprowadzaniu rządowych e-usług (w tym usług typu e-Zdrowie, e-Kształcenie etc.) oraz uznajemy, że to sektor publiczny będzie w największym stopniu napędzał popyt na wczesnym etapie rozwoju tych nowych usług informatycznych.

⁽¹⁾ COM(2004) 96 final, Projekt decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady: ustanowienie wieloletniego programu na rzecz zwiększenia dostępności, możliwości wykorzystania i użyteczności danych cyfrowych. Opinia EKES: Dz. U. C 117 z 30.04.04, s. 49.

3.6.4.6 Przyjmujemy ze szczególnym zadowoleniem zaangażowanie Komisji we współpracę z przemysłem na rzecz przezwyciężenia trudności, które zostały uznane za bariery w rozwoju nowych usług - systemów zarządzania prawami cyfrowymi (ang. DRM systems), mikropłatności (ang. micropayments), płatności za pomocą telefonu komórkowego (ang. m-payments) etc. W tym kontekście z zadowoleniem przyjmujemy niedawny komunikat⁽¹⁾ oraz proces konsultacyjny dotyczący praw własności intelektualnej i pragniemy zwrócić uwagę Komisji na opinię Komitetu dotyczącą praw własności intelektualnej z 2003 r.⁽²⁾

3.6.4.7 Komitet podkreśla znaczenie, jakie dla rozpowszechnienia się nowych usług wśród konsumentów mają kwestie bezpieczeństwa. Zaufanie klientów do nowych technologii i usług będzie zależeć do tego, czy klientom zostanie zagwarantowana ochrona ich interesów

3.6.4.8 Komitet wzywa Komisję, by nadal prowadziła warsztaty z udziałem operatorów, dostawców usług internetowych, dostawców treści, nadawców i przedstawicieli przemysłu rozrywkowego w ramach których zdobywają oni wiedzę o tym, jak dzięki nowym formom partnerstwa dostosować swoją działalność do tworzenia nowych wzorców biznesowych i usług dla konwergentnej i mobilnej Unii.

Bruksela, 27 października 2004 r.

3.6.4.9 Przyjmujemy także z zadowoleniem wspieranie B&R w ramach 6. Programu Ramowego Badań i Rozwoju Technologicznego. Podkreślamy potrzebę, by w sektorze technologii łączności elektronicznej, podobnie jak we wszystkich innych dziedzinach rozwoju technologicznego w Europie, inwestowano w B&R oraz innowacje, zgodnie z założeniami, które przyjęliśmy w strategii lizbońskiej. Uwzględniając fakt, że w sektor przeszedł okres konsolidacji i redukcji inwestycji, Komitet wzywa obecnie wszystkie zainteresowane strony - UE, Państwa Członkowskie i sektor prywatny, by ponownie zaangażowały się w inwestowanie w przyszłość łączności poprzez znaczne zwiększenie skali i tempa działań w dziedzinie B&R.

3.7 Uwagi końcowe

Na koniec Komitet stwierdza, że z zadowoleniem przyjmuje także opublikowanie *Planu działania e-Europa 2005: śródkresowe sprawozdanie* [COM(2004) 108 final] oraz potwierdzenie, że cele e-Europy 2005 obowiązują nadal, także w kontekście rozszerzenia UE do 25 członków. Obecnie z niecierpliwością oczekujemy na dokonanie przeglądu skorygowanego planu działania e-Europa 2005 oraz przedstawienie uwag na jego temat przed czerwcowym szczytem Rady.

Przewodnicząca

Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Anne-Marie SIGMUND

⁽¹⁾ COM(2004) 261 final Zarządzanie prawami autorskimi i pokrewnymi w ramach rynku wewnętrznego.

⁽²⁾ COM(2003) 46 final Projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków i procedur mających zapewnić egzekwowanie praw własności intelektualnej. Opinia EKES: Dz. U. C 32 z 05.02.2004, s.15.